PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA (EU) 2020/1344

od 25. rujna 2020.

o odobravanju na temelju Uredbe (EU) 2020/672 privremene potpore Republici Cipar radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti COVID-19

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2020/672 od 19. svibnja 2020. o uspostavi Europskog instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE) nakon izbijanja bolesti COVID-19 ([1]), a posebno njezin članak 6. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Cipar je 6. kolovoza 2020. podnio zahtjev za financijsku pomoć Unije kako bi dopunio svoje nacionalne napore u odgovoru na učinak izbijanja bolesti COVID-19 i socioekonomske posljedice izbijanja te bolesti za radnike i samozaposlene osobe.

(2) Očekuje se da će izbijanje bolesti COVID-19 i izvanredne mjere koje je Cipar uveo za ograničavanje izbijanja te bolesti i njezinih socioekonomskih i zdravstvenih posljedica dramatično utjecati na javne financije. U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2020. procijenjeno je da će Cipar do kraja 2020. zabilježiti deficit opće države od 7 % i dug opće države od 115,7 % bruto domaćeg proizvoda (BDP). U Komisijinoj ljetnoj privremenoj prognozi 2020. predviđeno je smanjenje BDP-a Cipra za 7,7 % u 2020.

(3) Izbijanje bolesti COVID-19 dovelo je do imobilizacije znatnog dijela radne snage u Cipru. To je dovelo do iznenadnog i znatnog povećanja javnih rashoda Cipra u vezi s posebnim programom dopusta za roditelje, programima potpore trgovačkim društvima zbog djelomične ili potpune obustave poslovanja, posebnim programom za samozaposlene osobe, posebnim programom za hotelske jedinice i turistički smještaj, posebnim programom za potporu poduzećima u turističkoj industriji ili na koja utječe turizam ili koja su povezana s poduzećima koja podliježu obveznoj potpunoj obustavi, posebnim programom za potporu poduzećima koja obavljaju posebne unaprijed definirane djelatnosti i programom subvencioniranja vrlo malih i malih poduzeća i samozaposlenih osoba te u vezi s potporom mjerama javnog zdravlja koje se odnose na naknade u slučaju bolesti, kako je navedeno u uvodnim izjavama od 4. do 12.

(4) „Zakon 27 (I)/2020”, koji se navodi u zahtjevu Cipra od 6. kolovoza 2020., temelj je za uvođenje niza regulatornih administrativnih akata u kojima se utvrđuju mjere za ublažavanje učinka izbijanja bolesti COVID-19. Na temelju Zakona 27 (I)/2020 tijela su uvela poseban program dopusta kojim se predviđa naknada plaće roditeljima zaposlenima u privatnom sektoru koji imaju djecu do 15 godina starosti ili djecu s invaliditetom bilo koje dobi. Taj posebni program dopusta može se smatrati mjerom koja je slična programima skraćenog radnog vremena, kako je navedeno u Uredbi (EU) 2020/672, s obzirom na to da se njime zaposlenicima pruža dohodovna potpora i pomaže u očuvanju radnih mjesta jer roditelji, koji se moraju brinuti o djeci dok su škole zatvorene, ne moraju raskinuti radni odnos.

(5) Nadalje, tijela su uvela program potpore trgovačkim društvima koja su morala potpuno obustaviti poslovanje kojim se predviđa naknada plaće za 90 % zaposlenika onih poduzeća koja su prisiljena obustaviti poslovanje, pod uvjetom zadržavanja radnih mjesta. Naknada pokriva 60 % zaposlenikove plaće ili 60 % jedinica zaposlenikova socijalnog osiguranja iz 2018. (iz 2019. za razdoblje od srpnja 2020. do kolovoza 2020.), ovisno o tome koji iznos je veći. Naknada je u rasponu od najviše 1 214 EUR do najmanje 360 EUR mjesečno.

([1]) SL L 159, 20.5.2020., str. 1.

(6) Programom potpore trgovačkim društvima zbog djelomične obustave poslovanja predviđa se naknada plaća zaposlenicima onih poduzeća koja su suočena s padom prometa od najmanje 25 % zbog pandemije, pod uvjetom zadržavanja radnih mjesta. Naknada pokriva 60 % zaposlenikove plaće ili 60 % jedinica zaposlenikova socijalnog osiguranja iz 2018., ovisno o tome koji iznos je veći. Naknada je u rasponu od najviše 1 214 EUR do najmanje 360 EUR mjesečno.

(7) „Posebnim programom za samozaposlene osobe" predviđa se naknada samozaposlenim osobama koje prema uredbi ministra zdravstva ili odluci Vijeća ministara ne mogu obavljati nikakvu djelatnost.

(8) „Posebnim programom za hotelske jedinice i turistički smještaj" predviđa se naknada plaće zaposlenicima u hotelskoj industriji i drugim poduzećima koja pružaju turistički smještaj, a čiji je poslodavac u potpunosti obustavio poslovanje ili je zabilježio pad prometa za više od 40 %. Uvjet za sudjelovanje u programu jest zadržavanje radnih mjesta.

(9) „Posebnim programom za potporu poduzećima u turističkoj industriji ili na koja utječe turizam ili koja su povezana s poduzećima koja podliježu obveznoj potpunoj obustavi" predviđa se naknada plaće zaposlenicima u hotelskoj industriji i drugim poduzećima koja pružaju turistički smještaj, a koja su u potpunosti obustavila poslovanje ili su zabilježila pad prometa za više od 55 %, pod uvjetom zadržavanja radnih mjesta.

(10) „Posebnim programom za potporu poduzećima koja obavljaju posebne unaprijed definirane djelatnosti" predviđa se naknada plaće zaposlenicima poduzeća suočenih s padom prometa od najmanje 55 %, pod uvjetom zadržavanja radnih mjesta.

(11) Nadalje, „Dodatnim proračunom u skladu s Privremenim okvirom za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnom izbijanju bolesti COVID-19", koji se navodi u ciparskom zahtjevu od 6. kolovoza 2020., uvode se subvencije za vrlo mala i mala poduzeća te samozaposlene osobe koje zapošljavaju do 50 zaposlenika. Zatražen je samo dio rashoda koji se odnosi na potporu samozaposlenim osobama i trgovačkim društvima s jednim članom. Tim se subvencijama dodjeljuje jednokratan iznos bespovratnih sredstava za potporu operativnim troškovima malih poduzeća i samozaposlenih osoba. Program subvencioniranja može se smatrati mjerom koja je slična programima skraćenog radnog vremena, kako je navedeno u Uredbi (EU) 2020/672, s obzirom na to da je njegov cilj zaštititi samozaposlene osobe ili slične kategorije radnika od smanjenja ili gubitka prihoda.

(12) Naposljetku, „programom naknada u slučaju bolesti" predviđa se naknada plaće zaposlenicima u privatnom sektoru i samozaposlenim osobama pod uvjetom da su svrstani među ugrožene osobe prema popisu koji je objavilo ministarstvo zdravstva, da su ih tijela stavila u karantenu ili da su zaraženi bolešću COVID-19.

(13) Cipar ispunjava uvjete za podnošenje zahtjeva za financijsku pomoć utvrđene u članku 3. Uredbe (EU) 2020/672. Cipar je Komisiji dostavio odgovarajuće dokaze o povećanju stvarnih i planiranih javnih rashoda za 479 070 000 EUR od 1. veljače 2020. zbog povećanja iznosa izravno povezanog s posebnim programom dopusta za roditelje, programima potpore trgovačkim društvima zbog djelomične ili potpune obustave poslovanja, posebnim programom za samozaposlene osobe, posebnim programom za hotelske jedinice i turistički smještaj, posebnim programom za potporu poduzećima u turističkoj industriji ili na koja utječe turizam ili koja su povezana s poduzećima koja podliježu obveznoj potpunoj obustavi, posebnim programom za potporu poduzećima koja obavljaju posebne unaprijed definirane djelatnosti i programom subvencioniranja vrlo malih i malih poduzeća i samozaposlenih osoba. To je iznenadno i znatno povećanje jer nove mjere obuhvaćaju znatan dio poduzeća i radne snage u Cipru.

(14) Komisija se u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) 2020/672 savjetovala s Ciprom i provjerila je odnosi li se iznenadno i znatno povećanje stvarnih i planiranih javnih rashoda izravno na programe skraćenog radnog vremena i slične mjere te na primjenu odgovarajućih zdravstvenih mjera povezanih s izbijanjem bolesti COVID-19, kako je navedeno u zahtjevu od 6. kolovoza 2020.

(15) Stoga bi trebalo pružiti financijsku pomoć kako bi se Cipru pomoglo u rješavanju socioekonomskih posljedica ozbiljnih gospodarskih poremećaja uzrokovanih izbijanjem bolesti COVID-19. Komisija bi trebala donijeti odluke o dospijećima, iznosu obrokâ i tranši te njihovoj isplati u bliskoj suradnji s nacionalnim tijelima.

(16) Ovom Odlukom ne bi se trebao dovoditi u pitanje ishod postupaka u vezi s narušavanjem funkcioniranja unutarnjeg tržišta, osobito na temelju članaka 107. i 108. Ugovora. Ona nema prednost pred zahtjevom iz članka 108. Ugovora da države članice obavijeste Komisiju o slučajevima potencijalne državne potpore.

(17) Cipar bi trebao redovito obavješćivati Komisiju o izvršenju planiranih javnih rashoda kako bi Komisija mogla procijeniti u kojoj je mjeri Cipar te rashode izvršio.

(18) Odluka o dodjeli financijske pomoći donesena je uzevši u obzir postojeće i očekivane potrebe Cipra, kao i zahtjeve za financijsku pomoć na temelju Uredbe (EU) 2020/672 koje su već podnijele ili ih planiraju podnijeti druge države članice, primjenjujući pritom načela jednakog postupanja, solidarnosti, proporcionalnosti i transparentnosti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Cipar ispunjava uvjete utvrđene u članku 3. Uredbe (EU) 2020/672.

Članak 2.

1. Unija Cipru stavlja na raspolaganje zajam u maksimalnom iznosu od 479 070 000 EUR. Maksimalno prosječno dospijeće zajma iznosi 15 godina.

2. Razdoblje raspoloživosti financijske pomoći odobrene ovom Odlukom je 18 mjeseci i počinje teći od prvog dana nakon što ova Odluka počne proizvoditi učinke.

3. Financijsku pomoć Unije Komisija Cipru stavlja na raspolaganje u najviše osam obroka. Obroci se mogu isplatiti u jednoj ili nekoliko tranši. Rokovi dospijeća tranši iz prvog obroka mogu biti dulji od maksimalnog prosječnog dospijeća iz stavka 1. U takvim slučajevima, rokovi dospijeća sljedećih tranši utvrđuju se tako da se, nakon isplate svih obroka, poštuje maksimalno prosječno dospijeće iz stavka 1.

4. Prvi obrok isplaćuje se podložno stupanju na snagu sporazuma o zajmu iz članka 8. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/672.

5. Cipar plaća troškove financiranja Unije iz članka 4. Uredbe (EU) 2020/672 za svaki obrok uvećane za sve naknade, troškove i izdatke Unije koji nastanu zbog bilo kojeg financiranja povezanog sa zajmom odobrenim na temelju stavka 1. ovog članka.

6. Komisija odlučuje o iznosu i isplati obroka, kao i o iznosu tranši.

Članak 3.

Cipar može financirati sljedeće mjere:

(a) posebni program dopusta za roditelje predviđen „Zakonom 27(I)/2020” i „Regulatornim administrativnim aktima 127/148/151/184/192/212/213/235/2020”;

(b) programe potpore trgovačkim društvima zbog djelomične ili potpune obustave poslovanja predviđene „Zakonom 27 (I)/2020” i „Regulatornim administrativnim aktima 131/148/151/188/212/213/239/2020 i 151/187/212/213/238/243/273/2020”;

(c) posebni program za samozaposlene osobe, predviđen „Zakonom 27(I)/2020” i „regulatornim administrativnim aktima 129/148/151/186/213/237/322/2020”;

(d) posebni program za hotelske jedinice i turistički smještaj predviđen „Zakonom 27(I)/2020” i „regulatornim administrativnim aktima 269/317/2020”;

(e) posebni program za potporu poduzećima u turističkoj industriji ili na koja utječe turizam ili koja su povezana s poduzećima koja podliježu obveznoj potpunoj obustavi, predviđen „Zakonom 27(I)/2020” i „regulatornim administrativnim aktima 270/318/2020”;

(f) posebni program za potporu poduzećima koja obavljaju posebne unaprijed definirane djelatnosti predviđen „Zakonom 27(I)/2020” i „regulatornim administrativnim aktima 272/320/2020”;

(g) program subvencioniranja vrlo malih i malih poduzeća te samozaposlenih osoba, predviđen „Dodatnim proračunom u skladu s Privremenim okvirom za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnim subvencijama za COVID-19”, za dio rashoda koji se odnose na potporu samozaposlenim osobama i trgovačkim društvima s jednim članom;

(h) program naknada u slučaju bolesti predviđen „Zakonom 27(I)/2020” i „regulatornim administrativnim aktima 128/148/151/185/212/236/2020”.

Članak 4.

Cipar do 30. ožujka 2021. i svakih šest mjeseci nakon toga obavješćuje Komisiju o izvršenju planiranih javnih rashoda, sve do potpunog izvršenja tih planiranih javnih rashoda.

Članak 5.

Ova je Odluka upućena Republici Cipru.

Ova Odluka proizvodi učinke od dana priopćenja adresatu.

Članak 6.

Ova Odluka objavljuje se u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 25. rujna 2020.

Za Vijeće
Predsjednik
M. ROTH